

Suvestinė redakcija nuo 2018-08-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [78-4042](#), i. k. 1102230ISAK00A1-294

Nauja redakcija nuo 2018-08-03:

Nr. [A1-400](#), 2018-08-01, paskelbta TAR 2018-08-02, i. k. 2018-12778

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠEIMYNŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. birželio 28 d. Nr. A1-294

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 518 „Dėl Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymo įgyvendinimo“ 1.2 papunkčiu, t v i r t i n u Šeimynų nuostatus (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministro

2010 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. A1-294

(Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministro

2018 m. rugpjūčio 1d. įsakymo Nr. A1-400

redakcija)

ŠEIMYNŲ NUOSTATAI**I SKYRIUS****BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šeimynų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato šeimynai steigti būtinus dokumentus, vaikų globą (rūpybą) šeimynoje, šeimynos veiklos organizavimo tvarką, šeimynos veiklos priežiūrą ir atskaitomybę.

2. Šeimyna savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, šeimynos įstatais, vaiko globos ir vaiko laikinosios globos (rūpybos) organizavimą reguliuojančiais teisės aktais ir Nuostatais.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Civiliniame kodekse, Šeimynų įstatyme, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Socialinių paslaugų įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme.

II SKYRIUS**ŠEIMYNAI STEIGTI BŪTINI DOKUMENTAI**

4. Fizinis asmuo, norintis steigti šeimyną (toliau – šeimynos steigėjas), kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje steigiama šeimyna, administraciją ir pateikia:

4.1. rašytinį prašymą šeimynai globoti (rūpintis) vaikus (vaikais), kuriame nurodo vaikų skaičių, jų amžių, ir prašymą savivaldybės administracijai pateikti rašytinį patvirtinimą apgyvendinti būsimuoju šeimos likusius be tėvų globos vaikus ir užtikrinti jų socialinės globos finansavimą;

4.2. dokumentus, patvirtinančius steigiamos šeimos atitiktį bent vienai iš Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto sąlygų;

4.3. dokumentus, patvirtinančius jo ir (ar) jo sutuoktinio (jei toks yra) teisę valdyti ir naudoti nekilnojamąjį turtą;

4.4. sutuoktinio (jei toks yra), o jei jo nėra, – kartu su šeimos steigėju gyvenančio pilnamečio vaiko (jei toks yra) rašytinį pritarimą steigti šeimyną, jeigu sutuoktinis (jei toks yra), o jei jo nėra, – kartu su šeimos steigėju gyvenantis pilnametis vaikas (jei toks yra) neketina tapti šeimos dalyviu;

4.5. sutuoktinio (jei toks yra), o jei jo nėra, – kartu su šeimos steigėju gyvenančio pilnamečio vaiko (jei toks yra) rašytinį sutikimą tapti šeimos dalyviu (kai jis išreiškia norą juo būti).

5. Šeimos steigėjas neteikia savivaldybės administracijai Nuostatų 4 punkte nurodytų dokumentų, kurie yra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų (toliau kartu – valstybės registrai).

6. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų Nuostatų 4 punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos juos persiunčia savivaldybės teritorijoje veikiančiam Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) įgaliotam teritoriniam skyriui (toliau – Tarnybos teritorinis skyrius), kad jis atliktų fizinio asmens, norinčio tapti šeimos steigėju, dalyviu, pradinį įvertinimą.

7. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš savivaldybės administracijos Nuostatų 4 punkte nurodytus dokumentus:

7.1. privalo pats surinkti Vaiko globos organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Vaiko globos organizavimo nuostatai), 14 punkte nurodytus duomenis;

7.2. privalo juos išnagrinėti per Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatytus terminus.

8. Tarnybos teritorinis skyrius, įvertinęs Nuostatų 4 punkte nurodytus dokumentus ir priėmęs teigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti šeimos steigėju (toliau – sprendimas), pradinio įvertinimo, per 3 kalendorines dienas nuo sprendimo priėmimo dienos jį persiunčia savivaldybės administracijai.

9. Savivaldybės administracija, gavusi sprendimą, Vaiko globos organizavimo nuostatų nustatyta tvarka organizuoja šeimos steigėjui Tarnybos atestuotų asmenų mokymus, jeigu nustato, kad šeimos steigėjas neturi Tarnybos atestuotų asmenų išvados dėl fizinio asmens, norinčio tapti šeimos steigėju, pasirengimo šeimos veiklai (toliau – Tarnybos atestuotų asmenų išvada) arba turimos Tarnybos atestuotų asmenų išvados galiojimas yra pasibaigęs.

10. Tarnybos atestuoti asmenys ne ilgiau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo Nuostatų 9 punkte nurodytų mokymų pasibaigimo dienos parengia Tarnybos atestuotų asmenų išvadą ir per 3 kalendorines dienas nuo Tarnybos atestuotų asmenų išvados parengimo dienos ją pateikia Tarnybos teritoriniam skyriui ir fiziniam asmeniui, norinčiam tapti šeimos steigėju.

11. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Tarnybos atestuotų asmenų išvadą:

11.1. įvertina, ar tuo laikotarpiu, kai vyko Nuostatų 9 punkte nurodyti mokymai, nėra gauti dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju, ir parengia išvadą apie šeimos steigėjo atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimos tinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju) (toliau – Tarnybos teritorinio skyriaus išvada);

11.2. įvertina, ar tuo laikotarpiu, kai vyko Nuostatų 9 punkte nurodyti mokymai, buvo gauti papildomi dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju, kuriuos išnagrinėjęs ir nustatęs jų nepagrįstumą, parengia Tarnybos teritorinio skyriaus išvadą;

11.3. įvertina, ar tuo laikotarpiu, kai vyko Nuostatų 9 punkte nurodyti mokymai, buvo gauti papildomi dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju, kuriuos išnagrinėjęs ir nustatęs jų pagrįstumą, parengia Tarnybos teritorinio skyriaus išvadą apie šeimos steigėjo neatitikimą Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui nustatytiems reikalavimams ir tai, kad steigiama šeima netinkama tapti vaikų globėju (rūpintoju).

12. Šeimynos steigėjui iki šeimynos įregistravimo Juridinių asmenų registre per 3 mėnesius nuo Nuostatų 4.1 papunktyje nurodyto rašytinio prašymo pateikimo dienos turi būti pateikta Tarnybos teritorinio skyriaus išvada bei savivaldybės administracijos rašytinis patvirtinimas dėl likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimo šeimynoje ir jų socialinės globos finansavimo užtikrinimo.

13. Savivaldybės administracijos rašytinis patvirtinimas apgyvendinti steigiamoje šeimynoje likusius be tėvų globos vaikus ir užtikrinti jų socialinės globos finansavimą turi būti įformintas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

14. Įregistravęs šeimyną Juridinių asmenų registre, šeimynos dalyvis, iki globojami (rūpinami) vaikai bus apgyvendinti šeimynoje, turi gauti licenciją teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) likusiems be tėvų globos vaikams šeimynoje Socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka.

III SKYRIUS VAIKŲ GLOBA (RŪPYBA) ŠEIMYNOJE

15. Šeimynos paskirtis ir veiklos tikslai:

15.1. užtikrinti vaiko globą (rūpybą) pagal vaiko globą (rūpybą) reglamentuojančius teisės aktus ir teikti socialinę globą pagal socialinę globą reglamentuojančius teisės aktus, užtikrinti reikiamą pagalbą ir paslaugas pagal individualius vaikų poreikius, įskaitant specialiuosius vaikų, turinčių negalią, ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų poreikius, nulemtus jų amžiaus, brandos, įgimtų ar įgytų savybių ar kitų ypatumų, bei jų integraciją į visuomenę teisės aktų nustatyta tvarka;

15.2. užtikrinti šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą, suteikiant šiems vaikams tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai, ir tokią šeimos aplinką, kokios reikia jų gerovei, kad tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje.

16. Šeimyna globoja vaikus nuo gimimo iki 18 metų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), arba teikia trumpalaikę socialinę globą likusiam be tėvų globos vaikui tol, kol bus išspręstas jo globos (rūpybos) klausimas.

17. Šeimynoje apgyvendinami:

17.1. savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna steigiama (veikia), teritorijoje likę be tėvų globos vaikai;

17.2. savivaldybių administracijų tarpusavio sutarimu – kitos savivaldybės teritorijoje likę be tėvų globos vaikai. Šis reikalavimas netaikomas, jei likę be tėvų globos vaikai buvo apgyvendinti šeimynoje iki Šeimynų įstatymo įsigaliojimo.

18. Nustačius vaiko laikinąją ar nuolatinę globą (rūpybą) šeimynoje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu, vaiko poreikiams tenkinti skiriama globos (rūpybos) išmoka. Šeimynos vykdomai vaiko globai (rūpybai) užtikrinti šeimynai mokamas globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, kuris naudojamas Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

19. Vaikai, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), arba likę be tėvų globos vaikai šeimynoje apgyvendinami pagal socialinę globą reguliuojančių teisės aktų reikalavimus.

20. Šeimyna gali turėti ne daugiau kaip 2 dalyvius. Šeimynos dalyvis (dalyviai):

20.1. dalyvauja sudarant Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nurodytą pagalbos planą (toliau – pagalbos planas) ir užtikrina pagalbos plane nurodytų įpareigojimų vykdymą;

20.2. dalyvauja peržiūrint pagalbos planą ir pagalbos plano peržiūros dalyviams pateikia informaciją apie vaikų elgsenos, savijautos ir kitus pokyčius bei pagalbos plane prisiimtų įsipareigojimų ir įpareigojimų vykdymą.

21. Šeimyna, globojanti vaiką (vaikus), turintį (-ius) negalią, turi užtikrinti jo (jų) specialiųjų poreikių tenkinimą.

22. Šeimyna bendradarbiauja su:

22.1. Tarnybos teritoriniu skyriumi vaiko teisių apsaugos, jų teisių gynimo, atstovavimo, vaikų globos (rūpybos) klausimais;

22.2. socialinę globą organizuojančiomis ir ją prižiūrinčiomis institucijomis socialinės globos teikimo klausimais;

22.3. socialiniais darbuotojais, teikiančiais paslaugas globojamų (rūpinamų) vaikų tėvams;

22.4. Tarnybos atestuotu asmeniu dėl nuolatinės pagalbos, užtikrinančios šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų visapusišką vystymąsi ir ugdymą, teikimo;

22.5. atvejo vadybininku dėl pagalbos plano sudarymo ir jo įgyvendinimo.

23. Šeimyna bendradarbiauja su globojamų (rūpinamų) vaikų tėvais, sudaro jiems sąlygas bendrauti su savo vaikais (jeigu tai neprieštarauja vaikų interesams) ir padeda šalinti priežastis, dėl kurių vaikams buvo nustatyta globa (rūpyba).

24. Šeimyna, vadovaudamasi Socialinės globos normų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“, gali:

24.1. globojamiems (rūpinamiems) vaikams, kuriems sukanka 18 metų, suteikti galimybę gauti socialinę globą, iki jie baigs bendrojo lavinimo, profesinę ar specialiąją mokyklą;

24.2 pratęsti kitų, vyresnių nei 18 metų, asmenų socialinės globos gavimo šeimynoje laikotarpį išimtiniais motyvuotais atvejais tol, kol asmeniui sukaks 21 metai, prieš tai suderinusi su savivaldybės administracija socialinės globos finansavimą.

25. Šeimyna sudaro sąlygas jos globojamai (rūpinamai) nepilnametei gyventi kartu su savo vaiku ir jį auklėti.

IV SKYRIUS ŠEIMYNOS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKA

26. Šeimynos veikla organizuojama vadovaujantis šeimai artimos aplinkos sukūrimo principu.

27. Šeimynos dalyvio (dalyvių) veiklos laikas šeimynoje nenormuotas. Socialinę globą teikiantys ir kiti darbuotojai įdarbinami šeimynoje ir jų darbo laikas nustatomas teisės aktu, reguliuojančių darbo teisinius santykius, nustatyta tvarka.

28. Jei šeimynoje laikinai apgyvendinamas kūdikis, šeimyna sudaro jam tinkamas gyvenimo sąlygas atskiroje patalpoje.

V SKYRIUS ŠEIMYNOS VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR ATSKAITOMYBĖ

29. Šeimyna sudaro tinkamas sąlygas Tarnybos teritorinio skyriaus darbuotojams be apribojimų bendrauti su šeimynos globojamais (rūpinamais) vaikais ir atlikti šeimynos vykdomos globos (rūpybos) priežiūrą, Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas) darbuotojams – vykdyti teikiamos socialinės globos priežiūrą.

30. Šeimyna privalo pašalinti jos veiklos priežiūrą vykdančių Tarnybos teritorinio skyriaus ir Socialinių paslaugų priežiūros departamento nurodytus trūkumus, nustatytus vertinant šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) vykdymą ir socialinės globos teikimą.

31. Šeimyna pasirašo su savivaldybe, kurios teritorijoje veikia, Sutartį dėl socialinės globos finansavimo ir finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, naudojamam šeimynos veiklai, rekonstruoti ar remontuoti pagal Sutarties dėl socialinės globos finansavimo ir finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomam nekilnojamajam turtui, naudojamam šeimynos veiklai, rekonstruoti ar remontuoti pavyzdinę formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. A1-164 „Dėl Socialinės globos finansavimo ir finansinės paramos šeimynos naudojamam ar nuosavybės teise valdomo nekilnojamojo turto, naudojamam šeimynos veiklai, rekonstravimo ar remonto sutarties pavyzdinės formos patvirtinimo“.

32. Šeimyna administruoja savo globojamų (rūpinamų) vaikų turtą, vadovaudamasi Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. A1-296 „Dėl Šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų turto administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Šeimynos dalyvių sprendimai, priimti bendru sutarimu, yra įforminami protokolu ir patvirtinami dalyvių parašais.

34. Šeimynos dalyviui (dalyviams) nusprendus šeimyną reorganizuoti ar likviduoti, jis (jie) prieš 3 mėnesius iki šeimynos reorganizavimo ar likvidavimo apie tai raštu informuoja savivaldybės, kurios teritorijoje šeimyna veikia, administraciją.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-24](#), 2011-01-20, Žin., 2011, Nr. 10-451 (2011-01-25), i. k. 1112230ISAK000A1-24

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. A1-294 "Dėl Šeimynų nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-322](#), 2011-07-14, Žin., 2011, Nr. 94-4448 (2011-07-21), i. k. 1112230ISAK00A1-322

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. A1-294 "Dėl Šeimynų nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-374](#), 2012-09-21, Žin., 2012, Nr. 109-5539 (2012-09-21), i. k. 1122230ISAK00A1-374

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. A1-294 "Dėl Šeimynų nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-400](#), 2018-08-01, paskelbta TAR 2018-08-02, i. k. 2018-12778

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. A1-294 „Dėl Šeimynų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo